

... alebo starosť o tých najkrehkejších.

BOŽIE SLOVO:

(Hebr 5, 12 - 6, 1)

Čítanie z listu Hebrejom: *Hoci by ste po toľkom čase sami mali byť učiteľmi, znova potrebujete, aby vás niekto učil začiatočným prvkom Božích slov. Stali ste sa takými, čo potrebujú mlieko, a nie pevný pokrm. ¹³ A nik, kto dostáva mlieko, nechápe slovo spravodlivosti, lebo je ešte dieťa. ¹⁴ Pevný pokrm je pre dokonalých, pre tých, čo návykom majú vycvičené zmysly na rozlišovanie dobra od zla. Preto nechajme bokom začiatočné učenie o Kristovi a povznesme sa k dokonalosti.* Počuli sme Božie slovo.

KATECHÉZKA

(porov. www.inky.sk, katechézy / úvahy č. 414, 337, 363)

Začnime slovami pápeža: „Ježiš, evanjelizátor par excellence a zosobnené evanjelium, najviac sa stotožňuje práve s najmenšími (porov. Mt 25, 40). To nám pripomína, že všetci ako kresťania sme povolani, aby sme sa starali o tých najkrehkejších na tejto zemi“ (EG 209).

Najprv musíme správne chápať a rozlišovať samo slovo *slabosť, krehkosť, úbohosť*. V Písme slovo *úbohí, anavim*, označuje v konečnom dôsledku ľudí, ktorí dospeli k poznaniu svojej úbohosti a nemohúcnosti, prestali sa usilovať žiť sami zo seba, budovať si svoju osobnú obdobu *Babylonskej veže*, ale otvorili sa Bohu ako svojmu Spasiteľovi a Záchrancovi, aby v ňom našli skutočnú silu a skutočnú veľkosť, ako svedčí aj Mária, že „*zhliadol na poníženosť svojej služobnice. Hľa, od tejto chvíle blahoslaviť ma budú všetky pokolenia, ⁴⁹ lebo veľké veci mi urobil ten, ktorý je mocný, a sväté je jeho meno*“ (Lk 1, 48-49). Takáto *úbohosť* je v skutočnosti už silou a skutočnou zrelosťou, dospelosťou. A práve takýto ľudia, ktorí dozreli do tohto poznania, sú vyvolení, aby sa už nie skrže seba, ale skrže Boha a Jeho Moc a Jeho Ducha spasili a zbožstili. To je podstata slov Krista: „*Veru, hovorím vám: Ak sa neobrátite a nebudete ako deti, nevojдете do nebeského kráľovstva. ⁴ Kto sa teda poníži ako toto dieťa, ten je najväčší v nebeskom kráľovstve*“ (Mt 18, 3-4).

Pápež má ale na mysli inú slabosť – tá, ktorá pramení z ešte nedospelosti a nezrelosti. O nej píše autor Listu Hebrejom v úvode dnešnej katechézky. Na ňu naráža Pavol, keď píše: „*Ja som vám, bratia, nemohol hovoriť ako duchovným, ale ako telesným, ako nedospelým v Kristovi. ² Mlieko som vám dával piť namiesto pevného pokrmu, lebo by ste ho neboli zniesli. Ale ani teraz ešte neznesiete, ³ lebo ste ešte stále telesní*“ (1 Kor 3, 1-3) a potom nabáda všetkých, ktorí už z toho vyrástli a dozreli: „*My silnejší sme povinní znášať slabosti slabých a nehľadať záľubu sami v sebe. Slabého vo viere sa ujmite*“ (Rim 15, 1; 14, 1)! A presne na toto naráža v našej dnešnej téme pápež.

Dotýkame sa tu málo známeho rozdielu medzi, povedzme, skutkami *láskavosti* a skutočnou *láskou*. Možno ste sa stretli s tým, ako sa neveriaci smejú kresťanom, že napríklad *hromozvod na streche kostola je najlepším dôkazom nevery v dobrého Pána Boha* – pretože čo? Pretože v ich ponímaní by *mal Boh, ak existuje, chrániť svojich veriacich pred všetkými ťažkosťami, námahou, bolesťou, obetou a čímkoľvek podobným? Najlepšie, keby nikdy neboli chorí a denne im na stole z Neba pristávali mešce peňazí a koše plné lahôdok?* Ale toto nie je láska! Skutočná *láska* znamená urobiť všetko preto, aby milovaný *rástol!* Vlastne znamená túžiť po tom, aby milovaný vyrástol a zosilnel natoľko, že nás najlepšie už vôbec a v ničom nebude potrebovať, pretože si vo všetkom poradí sám! Robiť za iných to, čo by si mohli a mali urobiť a poradiť si s tým sami, je práve takáto *láskavosť* – v podstate *opak lásky*. Robí totiž človeka neschopným, závislým, zakrpateným, bráni mu rásť. Vo svete je toto až príliš častý výsledok rôznych *sociálnych pomoci* ľuďom či *potravinových pomoci* štátom. Preto napríklad James Shikwati, zakladateľ *Region Economic Network* v Nairobi, vysvetľuje: „*Ak chcú vyspelé národy Afričanom naozaj pomôcť, mali by konečne zastaviť tú otravnú rozvojovú pomoc. Tým krajinám, ktoré dostali najviac rozvojovej pomoci sa vodi najhoršie. Napriek miliardám, ktoré sem pritekli, je kontinent chudobný. Afričania sú vychovávaní k nesamostatnosti a zobraňaniu. K tomu ešte rozvojová pomoc všade oslabuje lokálne trhy a ducha podnikavosti, ktorého súrne potrebujeme.*“ Inými slovami, namiesto *láskavosti* v podobe *potravinovej pomoci* radšej pomôcť Afrike, aby dokázala sama vyprodukovať dostatok pre všetkých – pretože to môže a má dokázať každá fungujúca krajina. Pomôcť Afrike k tomuto, *to* by bola skutočná *láska* a skutočná *pomoc*: Pomôcť Afrike, aby už viac žiadnu pomoc nepotrebovala!

Prečo to hovorím? Pretože v Cirkvi to platí rovnako! Cieľom je, aby sme sa stali zrelými, silnými, ako píše Ján svojim farníkom: „*Ste silní, Božie slovo ostáva vo vás a premohli ste Zlého. A pomazanie, ktoré ste od neho dostali, ostáva vo vás a nepotrebujete, aby vás niekto poučal*“ (1 Jn 2, 14). Sme povolani k láske, nie k *láskavosti*. Ak farár vo farnosti robí veci, ktoré by mohli a mali robiť farníci – to nie je láska, ale *láskavosť*, možno na pohľad úbivá, ale zlá, zabiťajúca ducha! A ako často sa to deje: *namiesto rodičov on pripravuje deti na prvé sv. prijímanie, namiesto farníkov birmovancov...* Podobne ak si myslíme, že pomoc iným ľuďom znamená robiť za nich to, čo by mohli a mali robiť sami – napríklad im dať peniaze namiesto toho, aby sme ich prijali medzi seba, do spoločenstva a pomohli im zmeniť myslenie a život tak, aby žiadnu almužnu nepotrebovali – potom robíme opak toho, k čomu nás pozýva *láska* a čo robil Ježiš, keď tri roky pripravoval učeníkov na to, aby po Jeho odchode sami mohli na Jeho mieste pokračovať v Jeho Diele – a len im, kde bolo ešte treba, „*pomáhal a ich slová potvrdzoval znameniami, ktoré ich sprevádzali*“ (Mk 16, 20).

NA ZAMYSLENIE:

Láska sa začína pozornosťou, tým, že si týchto ľudí *na okraji* vôbec všimneme: „*Je nevyhnutné venovať pozornosť a starostlivosť novým formám chudoby i krehkosti, v ktorých sme povolani spoznávať trpiaceho Krista... Ľudia bez strechy nad hlavou, drogovu závislí, utečenci, domorodé národy, stále viac opustení i osamelí seniori, migranti...*“ (EG 210), vypočítava niektorých pápež a pokračuje u „*tých, ktorí sa stali predmetom rozličných foriem obchodovania s ľuďmi... Dvojnásobne utrápené sú ženy, ktoré trpia vylúčením, zlým zaobchádzaním a násilím... Medzi týmito slabými, o ktorých sa Cirkev chce starať prednostne, sú aj deti pred narodením, najbezbrannejšie a najnevinnejšie zo všetkých; dnes sa im upiera ľudská dôstojnosť, aby sa s nimi mohlo robiť, čo sa komu zachce; berie sa im život a schvaľujú sa také zákony, ktoré zakazujú, aby tejto svojoľnosti ktokoľvek bránil. Na zosmiešnenie obrany nenarodených, o ktorú sa Cirkev snaží, sa jej pozícia neraz zobrazuje ako ideologická, tmárska a nemoderná. ... Sú aj iné, krehké a bezbranné tvory, ktoré často zostávajú napospas ekonomickým záujmom a bezohľadnému využívaniu. Mám teraz na mysli celé stvorenie. Ako ľudské bytosti nie sme len užívateľmi, ale aj správcami ostatných stvorení. ... Maličká, ale mocná v Božej láske, ako svätý František z Assisi, tak my všetci kresťania sme povolani starať sa o krehkosť ľudí a sveta, v ktorom žijeme*“ (EG 211-216).

My, katolíci na Slovensku, si môžeme spokojne pridať aj 90+ % pokrstených katolíkov, ktorí sú vo viere tak slabí, nevedomí a neschopní, že sa vlastne ani neodlišujú od neveriacich ľudí, ktorí vôbec nepoznajú Boha, ba možno sú na tom ešte horšie – jedni pre poveru, ktorou nahradili katolícku vieru, iní pre často odpor až nenávisť k Cirkvi, ktorú nikdy nespoznali, a ku kresťanstvu, ktoré nikdy neokúsili.

Všade tam sme povolani k láske! Nie k *láskavosti*, ale k *láske* – k pomoci ľuďom v ich núdzi telesnej či duchovnej, v pomoci životnému prostrediu takým spôsobom, aby sa zo svojej biedy vymanili a žiadnu takúto pomoc už od nás čakať nemuseli, nepotrebovali!

OTÁZKY:

< Všimame si biedu ľudí okolo nás – akúkoľvek? Reagujeme na ňu? Ako? Ťažostnosťou? Láskavosťou? Alebo skutočnou láskou – aj keď vyžaduje námahu a čas? Čo musíme zmeniť? >